

Lausunto valinnanvapauslainsäädännöstä

587/08.088/2010

PERLTK 14.03.2017 § 19

Terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä, muilta sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen tuottajilta sekä muilta jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot liitteenä olevasta luonnoksesta valinnanvapauslainsäädännöstä annettavaksi hallituksen esitykseksi.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman sekä hallituksen 20.10.2015, 7.11.2015 ja 5.4.2016 tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Osana uudistusta valmistellaan lainsäädäntö asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esityksellä on tarkoitus edistää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden mahdollisuuksia valita palvelun tuottaja, parantaa palvelujen saatavuutta ja laatua sekä vahvistaa palvelujärjestelmän kannusteita kustannusvaikuttavaan toimintaan ja jatkuvaan kehittämiseen. Lakia sovelletaan maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Jatkovalmistelussa lakiluonnosta täydennetään ja tarkennetaan maakunnan ohjaus- ja seurantajärjestelmää koskevien sekä tuottajien oikeuksien ja velvoitteiden täsmentämiseksi erityisesti asiakas- ja maksusetelijärjestelmässä.

Oheismateriaali

- lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöksi ja lausuntoehdotus valinnanvapauslaista

Lisätiedot

terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti, p. 040 133 4535, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Terveys- ja sosiaalijohtaja ehdottaa:

Perusturvalautakunta hyväksyy oheismateriaalina olevan lausuntoehdotuksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle, joka antaa Ylöjärven kaupungin lausunnon ehdotetusta sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöstä.

Päätös

Keskustelun jälkeen päätösehdotus hyväksyttiin.

KAUPHALL 20.03.2017 § 68

Perusturvalautakunta
Kaupunginhallitus

§ 19
§ 68

14.03.2017
20.03.2017

Oheismateriaali - lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöksi

Liite 1. lausuntoehdotus valinnanvapauslaista

Lisätiedot terveyst- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti, p. 040 133 4535, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Kaupunginjohtaja ehdottaa

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon ehdotetusta sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöstä.

Päätös

Keskustelun kuluessa Minna Sarvijärvi ehdotti, että kysymyksen 1 kohdalla rasti siirretään kohtaan b) ("kyllä pääosin"). Antti Teivaala kannatti Sarvijärven ehdotusta.

Koska oli tehty kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen kädennostolla siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittaa, Sarvijärven ehdotus tulee kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa kädennostoäänestyksessä annettiin 4 jaa-äänä (Kesseli, Peltomäki, Sorsa, Virtanen) ja 7 ei-äänä (Arola, Heiska, Luojus, Mustakallio-Sorvari, Saaristo, Sarvijärvi, Teivaala), joten puheenjohtaja totesi Sarvijärven ehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Minna Sorsa ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen (pykälän liitteenä nro 2).

Keskustelua jatkettaessa Rauno Kesseli esitti, että lausunto hylätään ja kaupungin lausuntona annetaan hänen kokouksessa esittämänsä lausunto (pykälän liitteenä nro 3). Kesselin esitys raukesi kannattamattomana.

Tämä asia käsiteltiin § 60 jälkeen.

Terveyst- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16.51.

Kaupunginhallitus piti tauon asian käsittelyn jälkeen klo 16.51 - 17.02.

Ylöjärven kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Perusturvalautakunta
Kaupunginhallitus

§ 19
§ 68

14.03.2017
20.03.2017

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Ylöjärvellä 28.3.2017

Antti Pieviläinen
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

STM
Johtoryhmä

Minna Sorsan eriävä mielipide § 68

Jätin eriävän mielipiteen, vaikkakin sote-uudistus on tarpeen. En näe valinnanvapauslainsäädännön vaikuttavan yksinomaan rakentavalla tavalla. Valinnanvapauslainsäädännön uhkana on palveluiden integraation sijaan suureneva palveluiden pirstaloituminen ja hajautuminen, sekä kustannusten nousu. Laaja valinnanvapaus voi vaikeuttaa heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden palveluiden ja avun saamista ja sitä kautta lisätä terveyseroja. Asiakasnäkökulmasta on uhkana, ettei toimivia markkinoita palveluineen synny kaikkialle, vaan keskustaajamiin. Palveluiden järjestäminenkin pirstaloituu, ja apua voi olla vaikeampi saada.

Vasemmistoliiton mielipide liittyen Ylöjärven kaupungin lausuntoon sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöksi

Sosiaali -ja terveystalvelujen yhtiöittämisestä:

Vasemmistoliiton mielestä palveluiden tuotannon päävastuun tulee olla julkisella sosiaali -ja terveydenhuollolla, eli jatkossa maakunnan omalla palvelutuotannolla. Vasemmistoliitto ei hyväksy julkisen terveydenhuollon yhtiöittämisvaatimusta, koska se haittaa uudistukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamista. EU ei vaadi nykyisten julkisten palveluiden yhtiöittämistä niin kuin hallitus esitystään perustelee sellaisessa mallissa, jossa palvelutuotanto pääosin säilytetään julkisten palveluiden tuottajilla. Yhtiöittämisspakkoa koskevat pykälät on poistettava lakiesityksistä.

Palvelujen tuottamisesta:

Ehdotuksessa maakunnan liikelaitos ei voisi itse tuottaa suoran valinnan palveluja, vaan sen olisi yhtiötettävä suoran valinnan palveluihin sisältyvä palvelutoimintansa. Vasemmistoliitto ei hyväksy tällaista uudistusta. (ehdotuksen 2. lain 3 luvun 22 §)

Palveluseteleistä

Vasemmistoliitto ei näe tarkoituksenmukaisena prosenttiosuuteen perustuvaa tarkastelua palvelusetelin käytöstä. Jos asiakaseteleitä päädytään käyttämään niiden piiriin pitäisi ulottaa vain sellaiset palvelut, joissa markkinamekanismin hyödyntämisen edellytykset ovat suurimmat. Lähtökohtaisesti palvelut pitää tuottaa omana tuotantona. Lisäksi on huolehdittava, ettei omavastuu estä pienituloisimpia käyttämästä palveluseteliä.

Missään tapauksessa tämä uudistus ei tule vähentämään palveluiden järjestämisen kokonaiskustannuksia, vaikka hallitus kohdistaa säästötoimia kaikkein heikoimpiin väestöryhmiin, joilla on vähiten mahdollisuuksia ja taloudellisia voimavaroja valinnanvapauden toteuttamiseen.

Lakiehdotus tulee hylätä.

Rauno Kesseli
Vasemmistoliiton kaupunginhallituksen jäsen